

39

NP – 061

IV Semester B.Com. Examination, August/September 2023
(NEP Scheme)
LANGUAGE SANSKRIT – IV
Abhijnana Shakuntalam Act IV and V, Dramaturgy and Dramatists

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.
ii) Q. No. I should be answered in **Sanskrit** only.

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत।

(8×1=8)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1) अभिज्ञानशाकुन्तलं कीदृशं रूपकम् ?

अ) प्रकरणम् आ) नाटकम् इ) अङ्कः ई) व्यायोगः

2) कालिदासस्य कृतयः कति सन्ति ?

अ) दश आ) नव इ) अष्ट ई) सप्त

3) दुष्यन्तः कस्य देशस्य राजा ?

अ) कोसलदेशस्य आ) गान्धारदेशस्य
इ) हस्तिनापुरस्य ई) कलिङ्गदेशस्य

4) शकुन्तला केन महर्षिणा पालिता ?

अ) दुर्वासमुनिना आ) काश्यपेन
इ) विश्वामित्रेण ई) भारद्वाजेन

5) वृद्धा तापसी का ?

अ) राधा आ) गौतमी इ) सीता ई) प्रियंवदा

6) का विरहगीतां गायति ?

अ) शकुन्तला आ) अनसूया
इ) प्रियंवदा ई) हंसपदिका

P.T.O.

7) शार्ङ्गख-शारद्वतौ कस्य शिष्यौ ?

अ) सुधन्वस्य

आ) कण्वस्य

इ) रामस्य

ई) श्रीकृष्णस्य

8) शकुन्तलायाः सखी का ?

अ) अनसूया

आ) असूया

इ) मङ्गला

ई) मन्थरा

II. एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत :

(1×8=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Write an essay on **any one** of the following :

1) कालिदासस्य देश, काल, कृती: अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

ಕಾಳಿದಾಸನ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about the date, place and works of Kalidasa.

2) अभिज्ञानशाकुन्तलायाः चतुर्थाङ्कस्य सारांशं लिखत।

ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಂಕದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the summary of the fourth act of Abhijnana Shakuntala drama.

III. द्वयोः टिप्पणीं लिखत।

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write a note on **any two** of the following :

1) मालविकाग्निमित्रम्

2) कण्वमहर्षिः

3) दुष्यन्तः

4) अनसूया।

IV. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(3×4=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ. ಭಾವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any three** Shlokas.

- 1) विचिन्तयन्ती यमनन्यमनसा
तपोधनं वेत्सि न मामुपस्थितम्।
स्मरिष्यति त्वां न स बोधितोऽपि
सत्कथां प्रमत्तः प्रथमं कृतमिव॥
- 2) अन्तर्हिते शशिनि सैव कुमुद्वती मे
दृष्टिं न नन्दयति संस्मरणीयशोभा।
इष्टप्रवासजनितान्यबलजनस्य
दुःखानि नूनमतिमात्रसुदुःसहानि॥
- 3) अभिजनवतो भर्तुः श्लाघ्ये स्थिता गुहिणीपदे
विभवगुरुभिः कृत्यैस्तस्य प्रतिक्षणमाकुला।
तनयचिरात्प्राचीवार्कं प्रसूय च पावनं
मम विरहजां न त्वं वत्से शुचं गणयिष्यसि॥
- 4) भूत्वा चिराय चतुरन्तमहीसपत्नी
दौष्यन्तिमप्रतिहतं तनयं निवेश्य।
भर्त्रा तदर्पितकुटुम्बभरेण सार्धं
शान्ते करिष्यसि पदं पुनराश्रयेऽस्मिन्॥
- 5) त्वमर्हतां प्रागसरः स्मृतोऽसि य -
च्छकुन्तला मूर्तिमती च सत्क्रिया।
समानयंस्तुल्यगुणं वधूवरं
चिरस्य वाच्यं न गतः प्रजापतिः॥

V. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत।
ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.
Annotate **any two** of the following :

(2×3=6)

- 1) एष दुर्वासाः सुलभ-कोपो महर्षिः।
- 2) अर्थो हि कन्या परकीया एव।
- 3) अनुद्धताः सत्पुरुषाः समृद्धिभिः।
- 4) अविश्रमोऽयं लोकतन्त्राधिकारः।

VI. अ) एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत।
ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.
Write an essay on **any one** of the following :

(1×8=8)

- 1) श्रीहर्ष महाकवेः देश-काल-कृतीः अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।
ಶ್ರೀಹರ್ಷ ಮಹಾಕವಿಯ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay about the place-date and works of the poet Sri Harsha.
- 2) संस्कृतरूपकाणाम् उगमं-विकासं च अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।
ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪಕಗಳ ಉಗಮ-ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on origin and development of Samskrita Dramas.

आ) द्वयोः टिप्पणीं लिखत।
ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡಕ್ಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Write a note on **any two** of the following :

(2×5=10)

- 1) प्रतिमानाटकम्
- 2) मृच्छकटिकम्
- 3) सूत्रधारः
- 4) नान्दी।